

A Fővárosi Ítéltábla a ... (cím.; ügyintéző: ... ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a ... Ügyvédi Iroda (cím.; ügyintéző: ... ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 2018. február 23. napján meghozott 8.G..../2016/28. számú ítélete ellen a felperes által 29. sorszámon benyújtott fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Ezen ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A felperes, mint adós és az alperes, mint hitelező 2007. május 18-án számú, svájci frankban meghatározott deviza alapú kölcsönszerződést kötött, az igényelt kölcsön 3.845.000 forint volt. A futamidő 120 hónapban, a teljes hiteldíj mutató a szerződéskötéskor (THM) 9,88%-ban került meghatározásra.

A kölcsönszerződés V. pontja szerint „az Adós (Adóstárs) tudomásul veszi, hogy a Kölcsönszerződés hatályba lépésekor érvényes „gépjármű kölcsönszerződés - Általános Szerződési Feltételek" (a továbbiakban: ÁSZF) a Kölcsönszerződés elválaszthatatlan 3. sz. mellékletét képezi és a Kölcsönszerződés aláírásával tanúsítja, hogy annak tartalmát megismerte, továbbá, hogy a Hitelező az ÁSZF III., X., és XII. fejezetébe foglalt rendelkezésekre, ezen belül az ÁSZF XII.97. Pontja szerinti választottbíróági kikötésre külön is felhívta a figyelmét. Az Adós (Adóstárs) kifejezetten úgy nyilatkozik, hogy ezen figyelemfelhívó tájékoztatást megértette és azokat kifejezetten elfogadja. A jelen kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdésekben az ÁSZF és a Hitelező üzletszabályzatának rendelkezései az irányadók. Az Adós (Adóstárs) aláírásával elismeri, hogy a Hitelező a jelen Kölcsönszerződés megkötésekor minden olyan szerződési feltételről tájékoztatta, amely jogszabály erejénél fogva válik jelen Kölcsönszerződés részévé.

(...).

A kölcsönszerződés részét képező ÁSZF XII.97. pontja szerint a Kölcsönszerződésből eredő jogviták rendezésére az Adós, Adóstárs, a Biztosítéki Szerződés felei, valamint a Hitelező alávetik magukat a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Állandó Választott Bíróság kizárólagos illetékességének, amely Választott Bíróság saját eljárási szabályai alapján jár el. A tárgyalás helye Budapest. Mindegyik fél egy-egy választott bírót jelöl ki, és az így jelölt két választott bíró választja meg az elnököt. Ha bármely fél a választott bíró jelölésével késik, vagy ezt elmulasztja, a másik fél jogosult a választott bírót kijelölni és az így kijelölt választott bírók jogosultak megválasztani az elnököt.

A kölcsönszerződés 2. sz. mellékletét képező fizetési ütemezésben került feltüntetésre a folyósítás dátuma, (2007. május 29.), a folyósítandó összeg (25.814,03 CHF), a kölcsön CHF devizaneme, valamint rögzítésre került a szerződés alapárfolyama, 148,95 Ft-ban. A fizetési ütemezés 120 hónapra lebontva tartalmazza a törlesztő részletek esedékességének időpontját, a havi díj összegét, külön tünteti fel a kamat és tőke összegét és a fennálló kölcsöntartozás összegét CHF összegben.

A perbeli kölcsönszerződés a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: DH1 tv.) hatálya alá tartozik. Az alperes 2015. április 23. napján kelt levelével a 2014. évi X. törvényben (DH 2 tv.) előírt elszámolási kötelezettségét teljesítette.

Ez alapján az alperes a perbeli szerződéssel összefüggésben 4.809,28 CHF összeget tisztességtelenül számított fel a felperesnek, melyet a felperes fennálló tartozásába elszámolt. A felperes 2007-ben 352.495 forintot, 2008-ban 649.401 forintot, 2009. évben 786.592 forintot, 2010-ben 854.694 forintot, 2011. évben 973.363 forintot, 2012. évben 947.011 forintot, 2013. évben 1.130.255 forintot, 2014. évben 994.143 forintot és 2015-ben 183.670 forintot fizetett vissza az alperesnek, mellyel a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek eleget tett.

Az alperes 2017. május 12. napján az sz. kölcsönszerződés tárgyát képező járműtörzskönyvét, valamint a szerződéshez kapcsolódó lezáró nyilatkozatokat átvette.

Az alperes 2017. május 12. napján a biztosító társaság részére tett nyilatkozatban elismerte, hogy a felperes a perbeli szerződésben vállalt kötelezettségének eleget tett. Hozzájárult, hogy a Citroën típusú személygépjármű biztosításának kedvezményezett/vagy zálogjogosulti pozíciójából az alperest töröljék.

Ugyanezen a napon az okmányiroda részére adott nyilatkozatában is ez szerepelt, valamint az alperes hozzájárult a nevére bejegyzett összes jog törléséhez a Citroën típusú ... forgalmi rendszámú gépjármű kapcsán.

A felperes módosított kereseti kérelmében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a peres felek között 2007. május 18. napján megkötött kölcsönszerződés nem jött létre a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: rPtk.) 205. § (2) bekezdése, valamint a Ptk. 523. § (1) bekezdésében foglaltak alapján.

Állította, hogy fennállnak a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: 1952. évi Pp.) 123. §-a szerinti feltételei a megállapítás iránti keresete tárgyában.

A jogvédelem szükségessége körében arra hivatkozott, hogy a felperes szerződéses szolgáltatásának a forrásául a vagyona szolgált, érvénytelen szerződés esetén pedig a szerződésből nem keletkezhet

jog a szolgáltatás követelésére, az érvénytelenség megállapítását így a felperes tulajdonának védelme tette indokolttá.

Hangsúlyozta, hogy nem követelhet teljesítést, mivel a követelés nem járt le, „élő szerződésről van szó”. Hivatkozott arra is, hogy az általa indított kereset célja a joghatását illetően nem a jogmegóvás, hanem az, hogy a szerződéses jogviszony módosulását előidézze.

Az elsődleges keresete körében hivatkozott arra is, hogy a jogmegóvó petítuma körében van lehetősége azt kérni, hogy az árfolyamkockázatot szabályozó feltétel nem vált a szerződés részévé, azért hogy azt a jogát óvja meg, hogy ne kelljen egy szerződés részévé nem vált kockázatot viselnie a felperesnek, teljesítés pedig azért nem kérhető, mert az árfolyamkockázat fogalma nem számszerűsíthető.

Állította, hogy nem vált a szerződés részévé az árfolyamkockázat.

Kiemelte, hogy a szerződésben nincs meghatározva a kölcsön összege, és az időpont, az irányadó átváltási árfolyam sincs egyértelműen meghatározva. Az ügyleti kamat mértéke is hiányzik, ezért a visszafizetendő kölcsön összegét nem lehet megállapítani.

A kölcsönszerződés kapcsán a szerződés tárgya, a kölcsön összege tekintetében a felek között „disszenzus” volt, ezért nem jött létre a szerződés.

A szerződés a törlesztőrészek összegét csak forint összegben tartalmazza, azonban álláspontja szerint a törlesztőrészek meghatározását mind a kirovó, mint a lerovó pénznemben meg kell határozni. E körben hivatkozott a 6/2013. Polgári jogegységi határozatban foglaltakra.

Hivatkozott arra is, hogy a szerződés az aláírás hibája miatt sem jött létre, azon az alperes képviselőjeként az autószalon alkalmazottja került feltüntetésre, aki törvényes képviselői joggal vagy meghatalmazással nem rendelkezett. Mivel sem az álképviselő, sem a megbízás nélküli ügyvitel szabályait nem lehet alkalmazni, az alperes jóváhagyása sem pótolja a szerződés alperes általi aláírását.

Állította, hogy a szerződés nem tartalmaz semmilyen számítási módszert a kölcsön pontos devizaösszegének nyilvántartására, ezért devizában nyilvántartás hiányában nem beszélhetünk devizában nyilvántartott szerződésről. A kölcsönszerződésben rögzített kockázatfeltáró nyilatkozat azon feltétele, hogy a deviza kockázatot az adós viseli eltér az általános szerződési gyakorlattól, így az nem válhatott a szerződés részévé.

Harmadlagos kereseti kérelmében a kölcsönszerződés részleges érvénytelenségét, a kölcsönszerződés V. pontjának általa idézett rendelkezésének, mint tisztességtelen szerződési feltételnek a semmisségét az rPtk. 209/A. § (2) bekezdése, a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 2.d. pontja alapján kérte megállapítani. Érvénytelenségi okként hivatkozott a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló a Tanács 93/13/EGK irányelve (továbbiakban: Irányelv) 6. cikk (1) bekezdésében foglaltakra is.

Jogkövetkezményként a szerződés érvényessé nyilvánítását oly módon kérte, hogy az általa támadott szerződés V. pontja érvénytelensége nem jelent kötelezettséget felperesre nézve, jogkövetkezményként összegszerű kereseti kérelmét 0 (nulla) forintban jelölte meg.

A felperes harmadlagos kereseti kérelme körében a kölcsönszerződés V. pontjának alábbi rendelkezését támadta:

„Az adós (adóstars) tudomásul veszi, hogy a kölcsönszerződés hatályba lépésekor érvényes „gépjármű kölcsönszerződés- általános szerződési feltételek” (a továbbiakban: ÁSZF) a

kölcsönszerződés elválaszthatatlan 3. sz. mellékletét képezi és a kölcsönszerződés aláírásával tanúsítja, hogy annak tartalmát megismerte, továbbá, hogy a hitelező az ÁSZF III; X., és XII. fejezetébe foglalt rendelkezésekre külön is felhívta a figyelmét. Az adós (adóstars) kifejezetten úgy nyilatkozik, hogy ezen figyelemfelhívó tájékoztatást megértette és azokat kifejezetten elfogadja.

A jelen kölcsönszerződés által nem szabályozott kérdésekben az ÁSZF és a hitelező üzletszabályzatának rendelkezései az irányadók. Az adós (adóstars) aláírásával elismeri, hogy a hitelező a jelen kölcsönszerződés megkötésekor minden olyan szerződési feltételről tájékoztatta, amely jogszabály erejénél fogva válik jelen kölcsönszerződés részévé."

Állította, hogy a választottbíróági kikötés tisztességtelen, mivel a pénz- és tőkepiaci állandó választottbíróság szabályzatának díj és költségviselésre vonatkozó rendelkezései rögzítik, hogy a perben a feleket költségmentességben, vagy illetékfeljegyzési jogban nem lehet részesíteni. A jogszabályban biztosított tárgyi és személyes illetékfeljegyzési jog pedig nem mentesít a választottbíróági költségek megfizetése alól. Az eljárás lefolytatásával kapcsolatban felmerülő költségek közül csupán a választottbíróági díj mértékét figyelembe véve egyértelmű, hogy a választottbíróági kikötés alkalmazása a felperes igényérvényesítésére nyitva álló lehetőségeit hátrányosan befolyásolja, magánszemély révén nagy anyagi terhet ró rá, a peres eljárás kezdeményezésére vonatkozó jogosultságát gátolja, ezért tisztességtelen feltételnek minősül.

Kérte az alperes perköltség megfizetésére kötelezését is.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperes első- és harmadlagos keresetének az elutasítását és perköltségében történő marasztalását kérte.

A felperes elsődleges keresete körében arra hivatkozott, hogy a felperes nem igazolta, hogy fennállnak a Pp. 123. §-ában rögzített, a megállapítási kereset előterjeszthetőségének a feltételei.

Érdemben vitatta, hogy nem jött létre a szerződés. Az alperes a ... alkalmazottai részére adott a perbeli szerződés körében a képviselőre írásbeli meghatalmazást, a szerződés megkötésekor a kötelező alakiségra vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem sérültek, figyelemmel az rPtk. 219. § (1) és az rPtk. 221. § (1) bekezdésében foglaltakra is.

Abban az esetben, ha az alperesi jogelőd képviselőjében a perbeli szerződést aláíró személy esetlegesen nem rendelkezett volna az alperesi jogelőd nevében aláírásra feljogosító képviselői joggal, utólagosan jóváhagyja az aláíró személy - mint álképviselő - nyilatkozatát, ezért a szerződés érvényesen létrejött.

A felperes részére a kölcsönösszeg folyósításra került, azt a kölcsönszerződés II. pontjában megjelölt gépjármű megvásárlásra fordította, a kölcsönt visszafizette, az rPtk. 523. § (1) bekezdése alapján a szerződés nem csak létrejött, hanem teljesítés folytán szűnt meg.

A felperes által állított egyéb okok (a kölcsön összegének hiánya, kamat hiánya, törlesztőrészlet összegének hiánya) esetleges fennállását pedig a perbeli szerződésnél a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § (1) bekezdés a), c) és e) pontja szankcionálja.

Állította, hogy a felperes hivatkozásával szemben a kölcsönszerződés III. pontja pontosan tartalmazza a kölcsön összegét. A 6/2013. Polgári jogegységi határozat 2.a. pontjában kifejtett indokolás alapján pedig nem ütközik jogszabályba az, ha egy deviza alapú szerződésben a kölcsön összege forintban került meghatározásra.

Az ÁSZF III.12. és III.13. pontjában foglaltakra figyelemmel meghatározásra került a kölcsönszerződésben a deviza alapú elszámolás mibenléte, a kölcsönösszeg, a havi törlesztőrészletek meghatározásának módja, a számításhoz alkalmazott képlet és devizaárfolyam is. A kölcsönszerződés III. pontja tartalmazza a kölcsön összegét forintban, valamint a nyilvántartás devizanemét CHF-ben, az ÁSZF III.12. és III.13. pontja, valamint a III.22. pontjai pedig tartalmazzák azt a számítási módszert, amely alapján a kölcsön összege a nyilvántartás deviza nemében is meghatározható csakúgy, mint az adós által fizetendő törlesztőrészlet.

Hivatkozott arra is, hogy a kölcsönszerződés 2. sz. mellékletét képező fizetési ütemezés is tartalmazza a kölcsön összegét, tehát a kölcsönszerződés tárgyát, valamint a törlesztőrészleteket is.

Az alperes a felperessel a DH2 tv. alapján elszámolt, a felülvizsgált elszámolás alapján a felperes részére 1.426.672,- forint teljesítésre, elszámolásra került.

A szerződés létre nem jöttét kizárja az is, hogy a felperes a 2015. évi CXLV. törvény rendelkezése alapján készített szerződésmódosításról szóló értesítő (forintosítási) levélben foglalt szerződésmódosítást befogadta, a kölcsönszerződés a forintosítási levél szerint módosításra került.

Az ügyleti kamatláb feltüntetésének hiánya miatt sem állapítható meg a kölcsönszerződés létre nem jötté. Az ügyleti kamatláb a szerződés adataiból kiszámítható, abban a felek megállapodtak. Az ügyleti kamatláb szerződéskötéskori mértéke 8,68% volt, melyre nézve a felek szerződéses akarata, megállapodása a THM összegének szerződésben való rögzítésével kiterjedt és így a kamat mérték a szerződés egyéb adataiból kiszámítható volt a 41/1997. (III.05.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete szerinti képletet és az ÁSZF III.9. pontja szerinti képlet alapján.

Az induló kamatmérték (8,68%) a DH2 tv. szerinti elszámolást tartalmazó levélben is megjelölésre került. Az elszámoló levél felülvizsgálatnak minősül, ekként az induló kamatmérték, amely az elszámoló levélben is feltüntetésre került végleges hatállyal igazolja, hogy a kölcsönszerződés szerinti induló ügyleti kamat mértéke 8,68% volt.

A kölcsönszerződés VI. pontja tartalmazza azt a rendelkezést, hogy az árfolyamkockázatot az adós felperes viseli, azonban nem csak a szerződésben, hanem külön kockázatfeltáró nyilatkozatban is tájékoztatta a felperest az árfolyamkockázatról. A z árfolyamkockázatról szóló szerződéses kikötés megfelel a Ptk. 205/B. § (2) bekezdésében foglaltaknak is.

A felperes harmadlagos kereseti kérelme elutasítását is indítványozta. Azt nem vitatta, hogy a választottbíróági kikötés egyedileg nem került megtárgyalásra.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a peres felek között 2007. május 18.napján létrejött szerződésszámú kölcsönszerződés V. pontjának az a rendelkezése, hogy „ezen belül az ÁSZF XII.97. pontja szerinti választottbíróági kikötésre külön is” tisztességtelen. Ezt meghaladóan a felperes elsődleges és harmadlagos keresetét elutasította.

A döntését azzal indokolta, hogy nem állnak fenn a felperes elsődleges kereseti kérelme tekintetében a Pp. 123. § szerinti feltételek. Az alperes ugyanis bizonyította, hogy a perbeli szerződés létrejött, azt a felperes teljesítette, ezért megalapozatlanul állította, hogy nem követelhet teljesítést. Ennek a felperes személyes nyilatkozata is ellentmond, mivel szerinte több millió forint követelése van az alperessel szemben. A felperes harmadlagos keresete tárgyában a felek egyező

nyilatkozata alapján megállapította, hogy a kölcsönszerződés V. pontja általános szerződési feltételnek minősül. A szerződés megkötésekor, 2007. május 18. napján hatályos jogszabályi rendelkezéseket vizsgálva a választott bírósági kikötés tekintetében megalapozottnak találta a felperes kereseti kérelmét és megállapította, hogy tisztességtelen, a r.Ptk. 209/A. § (2) bekezdése értelmében semmis. Az r.Ptk. 239. § (1) - (2) bekezdését vizsgálva a részleges érvénytelenség jogkövetkezményeként arra a megállapításra jutott, hogy a szerződés V. pontja tisztességtelennek ítélt rendelkezése kiesése esetén is teljesíthető. Ennek következtében ugyanis a felek szolgáltatásainak-ellenszolgáltatásainak értékegyensúlya nem bomlik meg. A részleges érvénytelenség miatt a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben (DH1 tv.) rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (DH2 tv.) 37. § (1) bekezdése szerinti érvényessé vagy hatályossá nyilvánítása nem merül fel, ekörben nincs helye megállapításnak.

Ezért ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította és a pervesztesség-pernyertesség arányában a túlnyomórészt pervesztes felperest kötelezte az alperes perköltségének megfizetésére.

Az ítélet ellen, a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen a sérelmezett határozat részbeni megváltoztatását, keresetének egészbeni teljesítését, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

Állította, hogy az elsőfokú ítélet súlyosan jogszabálysértő, nem felel meg az 1952. évi Pp. 221. § (3) bekezdésében az ítéletek indokolására írt rendelkezéseknek.

Álláspontja szerint az 1952. évi Pp. 123. §-a szerinti feltételek az elsődleges keresete tekintetében fennállnak, az árfolyamkockázatot szabályozó feltétel nem vált a szerződés részévé, ezért téves az elsőfokú ítélet ezzel ellentétes megállapítása.

Hangsúlyozta, hogy nyilvántartás hiányában nem beszélhetünk devizában nyilvántartott szerződésről, a bank nem tájékoztatta a felperest arról, hogy milyen számítási metodika alapján képezi a vételi és eladási árfolyamot, ezért azok nem váltak a szerződés részévé.

Kiemelte, hogy téves az elsőfokú bíróságnak a kockázatfeltáró nyilatkozat tárgyában tett megállapítása. Állította, hogy abban, mint lényeges feltételben való megállapodás hiánya miatt a kölcsönszerződés nem jött létre.

Az alperes sem vitatta a perben, hogy a peres felek blanketta szerződést kötöttek, ezért a szokásos szerződési gyakorlattól eltérő rendelkezések nem váltak a szerződés részévé.

A másodlagos petituma tekintetében is hivatkozott a kockázatfeltáró nyilatkozatra, az árfolyamkockázatot áthárítási jog kikötéssel kapcsolatos rendelkezései miatt állította, hogy az alperes megsértette a Hpt. 203. § (3), (4) és (7) bekezdését, mivel arra írásban nem került sor. Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.../2013/4. számú határozatára, amely alátámasztja, hogy az 1952. évi Pp. 123. §-a alapján lehetősége van a megállapítás iránti kereset előterjesztésére.

Kérte a másodfokú per tárgyalásának a felfüggesztését az Európai Unió Bírósága előtt C-483/16. és

C-51/17. számon folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jogvita kereteihez szükséges mértékben a tényállást helyesen állapította meg és a felperes első- és harmadlagos keresete tárgyában megalapozott döntést hozott. A Fővárosi Ítéltábla jogerős 14.Gpkf..../2016/3. számú végzésének indokolásában foglaltak - ebben megállapításra került, hogy a felperes kereseti kérelmei közül az elsődleges és a harmadlagos kereset tárgyában kell az eljárást lefolytatni, a másodlagos kereset tekintetében úgy kell tekinteni, hogy azt a felperes nem tartotta fenn - kötik az elsőfokú bíróságot, ezért az ezzel kapcsolatos fellebbezési hivatkozások nem vehető figyelembe.

Kiemelte, hogy a felperes a fellebbezésében az 1952. évi Pp. 123. § körében szó szerint a 2015. szeptember 9-ei előkészítő iratában foglaltakat ismételte meg, amely hivatkozásait az elsőfokú ítélet részletesen elemezte amely alapján megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy azok nem állnak fenn.

Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf..../2017/4. számú ítéletére is, ahol ugyanilyen kölcsönszerződés vonatkozásában megállapításra került, hogy a kölcsönösszeg meghatározása megfelel a Kúria 1/2016. PJE határozatában foglaltak.

* * *

A Fővárosi Ítéltábla 20.Gf.../2018/4. sorszámú határozatával a másodfokú eljárást az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) előtt C-483/16. és C-51/17. számon folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárások befejezéséig felfüggesztette, tekintettel arra, hogy ezeknek az eljárásoknak a DH2 tv. 37. § és 37/A. §-a és egyéb rendelkezései, valamint a DH1 tv. egyes szabályai és az uniós jog összhangja a tárgya.

Az EUB C-51/17. számú ügyben az árfolyamkockázat fogyasztóra telepítése és a fogyasztói szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv rendelkezéseinek értelmezése tárgyában került sor előzetes döntéshozatali eljárásra, amely a fellebbezés elbírálása szempontjából szintén lényeges előzetes kérdésnek minősül.

A C-483/16. számú ügyben az EUB 2018. május 30-án, a C-51/17-es számú ügyben 2018. szeptember 20-án ítéletet hozott, ezért az ítéltábla hivatalból elrendelte a felfüggesztett eljárás folytatását.

* * *

A peres felek nem terjesztettek elő fellebbezést a harmadlagos keresetnek részben helyt adó, a felperes pedig a harmadlagos keresetét ezt meghaladóan elutasító része ellen, ezért az elsőfokú ítéletnek ezek a rendelkezései az 1952. évi Pp. 228. § (1) bekezdése alapján (rész)jogerőre emelkedtek.

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a fellebbezés és ellenkérelem keretei között bírálta felül és megállapította, hogy a felperes fellebbezése nem alapos.

Mindenekelőtt rámutat az ítéletábra, hogy helytállóan hivatkozott arra az alperes, hogy a felperes másodlagos keresete már jogerősen elbírálásra került, a Fővárosi Ítéletábra 14.Gpkf..../2016/3. számú határozatával, ezért a Pp. 228. § (1) bekezdése alapján mellőzte a felperesnek a másodlagos keresete tárgyában tett fellebbezési hivatkozások vizsgálatát.

Az ítéletábra megállapítása szerint elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához releváns tények és körülmények tekintetében eljárási szabálysértés nélkül folytatta le a bizonyítási eljárást. A tényállást a kölcsönszerződés tartalma vonatkozásában helyesen állapította meg, annak tartalmából levont következtetései is helytállóak, érdemben megfelelő jogi következtetésekre jutott. Az ítéletábra csupán a fellebbezésre tekintettel emeli ki a következőket.

A megállapításra irányuló kereseti kérelemnek két konjunktív jogszabályi előfeltétele van.

Az egyik a jogvédelem, mégpedig a felperesnek az alperessel szembeni jogvédelme szükségessége, a másik pedig az, hogy a felperes teljesítést ne követelhesen. A két feltétel együttes természetű, azaz bármelyik hiánya a kereset elutasításához vezet. A bíróságnak a törvényes feltételek meglétét hivatalból vizsgálnia kell.

A Pp. 123. §-a alapján a megállapítási keresetben a felperes a bíróságtól annak kimondását kéri, hogy valamely jog vagy jogviszony fennáll, illetve nem áll fenn (nem jött létre). A Pp. 123. §-ában <<https://uj.jogtar.hu/>> megfogalmazott törvényi feltételek akkor teljesülnek, az anyagi jogi fél részéről a szerződés létre nem jött megállapítására irányuló kereset előterjesztésének csak akkor van helye, ha a kért megállapítás a jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges és a jogviszony természeténél fogva, vagy a kötelezettség lejártának hiányában, vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet. A 2/2010. PK vélemény 1. pontja szerint e feltételek fennállásának hiányában a felperes a szerződés létre nem jött (érvénytelensége) megállapításával együtt köteles a jogkövetkezmények levonását is kérni.

Ha a fél a jogkövetkezmény alkalmazását, tehát a „teljesítést” nem kéri, a bíróság arról az 1952. évi Pp. 215. §-a <<https://uj.jogtar.hu/>> értelmében nem dönthet. Ezért az ilyen keresetet el kell utasítani azzal, hogy nincs helye megállapítási kereset előterjesztésének.

Az ítéletábra megállapítása szerint a rendelkezésre álló adatok alapján helytálló az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a per tárgyát képező kölcsönszerződés létrejött, az a felperes teljesítése miatt szűnt meg, ezért fogalmilag kizárt a létre nem jött megállapítása.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú ítéletet az 1952. évi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése alaptalan volt, ezért az 1952. évi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte az ítéletábra a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5)-(6) bekezdése alapján, figyelemmel a 4/A. §-ra is, a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló mértékben megállapított másodfokú perköltség megfizetésére.

Budapest, 2018. december 13.

. Senyei György s.k.
a tanács elnöke

. Dzsula Marianna s.k.
előadó bíró

. Ócsai Beatrix s.k.

bíró

A kiadmány hitelűl: